

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME.

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex
Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft zorgwonen
- Definitieve goedkeuring

De mogelijkheden voor zorgwonen worden uitgebreid, zodat ook bestaande bijgebouwen en mobiele units hiervoor gebruikt kunnen worden. Dit vergt een aanpassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Het ontwerp van decreet wordt ingediend in het Vlaams parlement.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/ BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Inhoudelijk structuurelement

- Omgevingsbeleid ruimte en milieu
- Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde voorliggend voorontwerp van decreet een eerste maal principiële goed op 27 november 2020 (VR 2020 2711 DOC.1308)

De SARO verleende advies nr. 2020-18 op 16 december 2020.

De Vlaamse Regering keurde voorliggend voorontwerp van decreet een tweede maal principiële goed op 26 februari 2021 (VR 2021 2602 DOC.0177)

De Raad van State verleende advies nr. 68.938/1 op 1 april 2021.

Voor een bespreking hiervan wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse Regering wil dat Vlamingen met een zorgnood zo lang mogelijk in hun thuisomgeving kunnen blijven wonen. Deze omgeving moet mensen de kans geven om zo lang mogelijk voor zichzelf te blijven zorgen: wat ze zelf nog kunnen moeten ze alleen, met mantelzorgers of in laatste instantie met professionele hulp kunnen blijven kunnen doen.

Ouderen wensen zolang mogelijk thuis te blijven wonen, tenzij dat niet langer kan omwille van gestegen zorgnooden of wegvallen van mantelzorg. Voor bepaalde ouderen is het verblijf in een woonzorgcentrum de gepaste oplossing. Met dit decreet willen we de mogelijkheden om thuis te blijven wonen versterken, zodat meer zorgbehoevenden langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen en residentiële opvang kan worden uitgesteld.

De aanpassing van een bestaande woning aan de zorgbehoeften van de bewoner(s) is niet altijd mogelijk. Soms biedt de woning onvoldoende ruimte of mogelijkheden om een persoon met een zorgbehoefte te laten inwonen of zijn de verbouwkosten te hoog. Tegelijk blijkt dat de zorgbehoevenden ook geen "last" willen betekenen en nood hebben aan eigen privacy.

De reeds doorgevoerde wijzigingen aan de VCRO geven lokale besturen reeds meer mogelijkheden om zorgwoningen en vrijstaande zorgunits toe te laten. Er is echter nog steeds een duidelijke vraag naar een eenvoudig kader en eenvoudige procedures voor mogelijkheden voor een tijdelijke zorgwoning in bestaande bijgebouwen, aangebouwd tegen de woning of vrijstaand in de tuin.

Aangezien meer Vlamingen met zorgbehoeften zo lang mogelijk in hun eigen thuisomgeving willen blijven wonen en thuiszorg bereikbaarder en betaalbaarder moet worden voor meer mensen, wordt voorgesteld om het toepassingsgebied van zorgwonen op basis van de meldingsplicht uit te breiden. Bovendien is de vraag naar een zorgwoning vaak acuut. Het is de bedoeling om een antwoord te bieden op die acute vraag door middel van een snelle en eenvoudige procedure via een melding.

Voorliggend decreetaal initiatief volgt op de parlementaire besprekingen van een conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende het opstellen van een kader voor mobiele mantelzorgwoningen" (*Parl.St. Vl.Parl. 2019-20, nr. 156/1*) en houdt rekening met de bemerkingen en gevoeligheden die aan bod kwamen tijdens de hoorzittingen in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie van 2 en 3 juni 2020. Er wordt bijvoorbeeld aandacht gevraagd en besteed aan het tijdelijke karakter van de constructie, de handhaafbaarheid, de woonkwaliteit en de goede ruimtelijke ordening.

Zo zal voortaan de verwezenlijking van een ondergeschikte wooneenheid met het oog op de creatie van een vorm van zorgwonen via een meldingsprocedure verlopen in volgende 3 situaties:

- binnen het bestaande bouwvolume van de woning (huidige bepaling),
- in een bestaand, hoofdzakelijk vergund vrijstaand bijgebouw,
- in een tijdelijke, verplaatsbare constructie in de nabijheid van de hoofdwoning

Er worden bij elke situatie een aantal randvoorwaarden opgelegd, om zowel de goede ruimtelijke ordening, als ook de woningkwaliteit te bewaken. Er is gezocht naar een evenwicht tussen de maatschappelijke nood aan zorg enerzijds en de goede ruimtelijke ordening anderzijds.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wat de artikelsgewijze bespreking van het ontwerpdecreet betreft, wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het ontwerpdecreet, die als bijlage bij deze nota gaat.

3. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State verleende advies nr. 68.938/1 op 1 april 2021.
Voor een bespreking hiervan wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen andere weerslag op

- de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
- het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap
- de lokale besturen

dan de weerslag aangegeven in de nota bij het op 27 november 2020 goedgekeurde voorontwerp van decreet.

5. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van decreet wordt ingediend in het Vlaams Parlement.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat betreft zorgwonen en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving, te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR